

KMETOVALEC

GLASILO KMETIJSKE DRUŽBE D LJUBLJANI

VINARSKEGA DRUŠTVA

IN KONJEREJSKEGA DRUŠTVA ZA DRAVSKO BANOVINO V MARIBORU

Izhaja 15. in zadnjega v mesecu. — Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. — Cena listu za nečlane 30 Din, za inozemstvo 40 Din letno. — Posamezna številka stane 2 Din. — Uredništvo in upravištvo je v Ljubljani, Novi trg šte. 5. Glavna urednika: Ing. Rado Lah in Franjo Kafol.

Štev. 9.

V Ljubljani, 30. aprila 1932.

Leto 49.

Vsebina: Še k ozdravljenju naših gospodarskih razmer. — Napeljevanje hmelja. — Najprikladnejši čas za škropljenje sadnega drevja. — Pastorjevka. — Vprašanja in odgovori. — Razno. — Rdeči paleži ali rdeči smod. — Koledar za zatiranje škodljivcev in bolezni vinske trte. — Društvene vesti. — Živalske kužne bolezni. — Vprašanja in odgovori. — Razno. — Čebelar v maju. — Razno. — Kako je razširjeno zadružništvo v Dravski banovini. — Vprašanja in odgovori. — Družbene vesti. — Gospodarske vesti.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

$\frac{1}{24}$ strani	Din 80.—	$\frac{1}{4}$ strani	Din 350.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 1000.—
$\frac{1}{12}$ strani	Din 160.—	$\frac{1}{3}$ strani	Din 500.—	$\frac{1}{3}$ strani	Din 2000.—
$\frac{1}{8}$ strani	Din 250.—	$\frac{1}{2}$ strani	Din 700.—	Priloga listu stane	Din 100 za 1000 kom.

Mala naznanila do 20 besed stanejo Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Najboljšo

Modro galico

izdeluje tovarna

„Zorka“ v Subotici

po staroznanem ausiškem (Aussig-Ustje) načinu, ki je zjamčeno 98—99% in najceneja, ker se izdeluje v naši državi in se ne plača carine. Produkcija je pod stalnim nadzorstvom ministrstva poljoprivrede.

Dobavlja:

Kmetijska družba v Ljubljani.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine:

Njene zaloge se nahajajo: v Ljubljani, Novi trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; Ivanjkovcih pri Lovro Petovarju; v Murski Soboti pri Kmetijski podružnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri tvrdki Levstek & Oblak; v Ptuju pri Kmetijskem društvu.

Skladišče Kmetijske družbe v Celju se je preselilo od kolodvora začasno v prostore g. Rebersaka v Zavodni (Zeleni travnik), kjer je bila dosedaj zaloga cementa.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne in vagonске pošiljkatve.

Apneni prah, rinfuza (prosto) naložen v Trbovljah ali Zagorski agnenci po Din 15.— 100 kg, samo vagonске pošiljke.

Apneni dušik 16%, v vrečah po Din 195 za 100 kg, v pločevinastih posodah Din 210 franko vsaka postaja, če se naroči najmanj 1000 kg. Na drobno v pločevinastih posodah Din 215 za 100 kg, franko skladišče. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Čilski soliter. 15.5% dušika, v vrečah približno po 100 kg po Din 2.80 za kg. Pri vagonskem in polvagonskem odjemu cena po dogovoru.

Kalijeva sol 42%. Na drobno po Din 170 za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo Din 87. Za 1 ha 200—300 kg. Pri vagonskem in polvagonskem odjemu cena po dogovoru.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 118 za 100 kg Ljubljana-Maribor. Na hektar 300 kg. Pri pol ali vagonskem odjemu cena po dogovoru.

Nitrofoskal-Ruše, mešano gnojilo, 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforne kisline po Din 138.— za 100 kg, vreče po 50 in 100 kg, franko vsaka postaja, če se naroči najmanj 2000 kg. Na drobno z uvoznino in prevoznimi stroški Din 142 za 100 kg. Za 1 ha 400 do 600 kg.

Razklejana kostna moka. 30% fosf. kisline, 1/2% dušika po Din 95.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 220.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Rudninski superfosfat 16% po Din 90.—, 100 kg. Pri pol ali vagonskem odjemu cena po dogovoru.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 95.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Semena.

Vsa naša semena so najboljše vrste, zanesljivo kaljiva, predenice prosta, preiskana po državnem Kmetijskem in kontrolnem zavodu v Ljubljani in plombrirana v originalnih vrečah.

Domača detelja, pristna gor.	à Din 22	Ang. ljulika	à Din 11
Lucerna, pristna banaška	" " 15	Francoska pahovka " " "	18
Svedska detelja	" " 20	Laška ljulika	" " 10
Hmeljska lucerna	" " 15	Travniška bilnica	" " 15
Bela detelja	" " 46	Navadna latovka	" " 21
Mačji rep	" " 14	Navadna šopulja	" " 22
Pasja trava	" " 14	Pasji rep	" " 24
		Ovčja bilnica	" " 19
		Pokončna stoklasa	" " 24

Zmesi travnega in deteljnega semena, sestavljena po strokovnih navodilih iz zgoraj imenovanih vrst stanejo:

Štev. I. Za barski svet Din 19.—.
Štev. II. Za peščeno zemljo Din 19.—.
Štev. III. Za srednje težko zemljo Din 18.—.
Štev. IV. Za težko zemljo Din 18.—.
Mešanica za vrtove Din 20.—. Vse za 1 kg.
Korenjevo seme, saarfeldsko, dolgo zlatorumeno po Din 36.— za kg.

Korenjevo seme, dolgo, zlatorumeno po Din 20.— za kg.
Semenska pesa Mamuth, rdeča po Din 8.— za 1 kg.
Semenska pesa Eckendorf, rumena po Din 8.50 za 1 kg.
To seme je jamčeno pristno severnonemško, najvišje kaljivosti. Vreče iz jute, kakor poštnina, se posebej računajo po lastni ceni.

Semenska grahara, jara, po Din 3.50 za 1 kg.
Semski oves po Din 2.50.
Porzol, suho sredstvo za uničevanje snetjavosti, zavitek 200 gr po Din 20.—, očisti 100 kg semena.
Uspulun, sredstvo za namakanje žita proti snetjavosti po 250 gr, zavitek à Din 32.

Krmila.

Klajno apno v izvornih vrečah, težkih 50 kg po Din 2.75 za kg, na drobno Din 3.80 za kg.

Lanene tropine za 38/40% beljakovin in toličce po Din 2.40 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Orehove tropine z 48% beljakovin in 8% maščobe po Din 2.60 za 1 kg v vrečah po 80 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 5.50 za kg, na drobno Din 6.50 za kg.

Ribje olje za živino v ročkah po 3 kg = 65 Din; se pošilja po pošti; v steklenicah po 1/2 litra Din 14.—, v steklenicah po 1 1/2 l Din 24; v posodo kupca po 18 Din za kg.

Živinska sol v vrečah po 50 kg za Din 82 (samo v Celju).

Pekk hrana za živino z vitaminom po Din 62 za kg.

Rudninski kamen za lizanje komad Din 12, aluminijasti obroč k temu Din 15.—.

Živinorejski in mlekarški predmeti.

Slamoreznica Kōla H320 za motorni pogon po Din 3200.

Slamoreznice Borek: JS8 po Din 1380, **VS10** po Din 1550, **VFS12** po Din 1750, **VFSR12** z verigo po Din 2000, **VFS14** z verigo po Din 2000, **Alpina 12** po Din 1800, **HLC** za ročni pogon ali motorni pogon po Din 2000, **EAS** za motorni pogon Din 3200, z varovalko Din 3500, **EBBS** za motorni pogon Din 3500, z varovalko Din 3800, **Rapid 12** po Din 4100, z varovalko Din 4400. **KS 2A** za ročni pogon Din 1800.

Drobljač (šrotar) „Gloria 3“ Din 3000, za oves **EMO** po Din 1900.

Reporeznica Borek EWC po Din 950 **EWL** po Din 700, **EWO** po Din 700.

Reporeznice, domače, male po Din 370, **velike** po Din 700.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Gumijevi seski za napajalnike po Din 25.—.

Gobčni odpiralci Expres Din 150 za komad.

Posnemalnik Vega E za 75 lit. po Din 1200; **G** za 200 lit. po Din 3800.

„Baltic“ posnemalnik HF za 35 lit. Din 700, za 130 lit. s podstavkom Din 2750.

Pinje št. 1 za 5 lit. po Din 620, **št. 2** za 10 lit. po Din 750.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) po profesorju Gerberju po 49 Din.

Sirišče dansko originalno Hansenovo v prahu (iz Kodanija), v škatljicah po 25 gr po Din 12, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 500 gr po Din 180.

Brzoparilnik Alfa s pocinkanim kotlom, 50 literski po Din 1250; 80 literski po Din 1625.

Brzoparilnik Wema z bakrenim kotlom, 90 literski po Din 1700.

Brzoparilnik domači, s pocinjenim kotlom 60 literski po Din 850; 80 literski po Din 950.

Garkon zoper živalske kožne bolezni 15 Din.

Živnozdravniški predmeti (češki izdelek): požiralnikove cevi za teleta Din 70, za goved po Din 220; trokarji za teleta po Din 70, za goved po Din 70, irigatorji kompletni (po 3 litre) po Din 80.—; irigatorji, kompl. (po 2 lit.) Din 70.—; škarje za obrezovanje parkljev Din 184; zaustavljači, poniklani Din 60; mlečni katetri Din 6.— in 12.—, Emaskulator Din 180.—; ravnalec za roge Din 160.—, Obroči za bike, poniklani po Din 26, navadni po Din 22; toplomer za merjenje vročine po Din 25 in 30; znamke za perutnino celoidne po Din —.25 za komad, aluminijaste z številkami po Din —.75 za komad, ušesne znamke za živino po Din 1.50 za komad.

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 10.

Sadjarski in vrtnarski predmeti.

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 1/2 kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50; v sodih po 100 kg po Din 9.— za kg, v sodih kupca po Din 10.— za kg; najmanj 25 kg.

Kultivatorji (ročni Kunde), à Din 28.—, 34.—, 40.—, **Rapid motike** s ploščnatimi noži I. Din 70.—, II. 75.—, s kotnimi noži I. 72.—, II. 76.—, s stranskimi noži I. 92.—, II. 98.—, domače kopačice po Din 15.—.

Solbar, zavitki po 1 kg Din 26, po 5 kg Din 22 za kg.

Mazavo milo à Din 10.— v posodi kupca.

Nosprasen, zavitki po 5 kg Din 24 za kg, 1 kg Din 30.

AgriTox v posodah po eno šestnajstinko litra po Din 18.00 četrt litra po Din 40.

Arsol po 500 gr po Din 25.

Sulfarol 500 gr po Din 25.

Ostale potrebščine glej prejšnjo številko.

KMETOVALLEC

Štev. 9.

V Ljubljani, 30. aprila 1932.

Leto 49.

Še k ozdravljenju naših gospodarskih razmer.

Kmetje s Pohorja.

V uvodnem članku 6. štev. „Kmetovalca“ od 31. marca t. l. pravi „kmetijski opazovalec“, da nima namena žaliti kmetov, še manj pa jim kaj očitati. Navzlic temu pa sestoji skoraj ves njegov dopis iz predbacivanj, zato zasluži tudi primeren odgovor.

Pisec članka je najbrže tako srečen, da ima še vedno vsega dovolj, tako da mu kriza ne more do živega. Zato tudi hoče dokazati, da je kmet zašel v stisko vsled lastne malomarnosti in vsled tega ne zasluži javne podpore. — Kmetom predbaciva zapravljanje na predpustnih prireditvah, četudi dobro ve, da vsi drugi stanovi še mnogo bolj veseljačijo in zapravljajo. Toda ta misijonar vidi le kmeta, ki se mu zdi, da je ustvarjen le za garanje — oddih in razvedrilo je pa samo za gospodo.

Nadalje ta „opazovalec“ ne opazuje kmeta že dolgo, drugače bi moral vedeti, da je bil svoječasno odjemalec za našo živino Avstrijec, ki ga pa danes pri tej kupčiji ovirajo meje. In vendar bi, če bi le malo bolje opazoval, navzlic današnji slabi živinski kupčiji, našel tudi nekaj boljše živine.

On tudi ne ve, da si je mnogo kmetov tik pred padcem cen hmelja napravilo drage hmeljske nasade, da si je marsikdo povečal posestva, drugi zopet zgradil nov dom in še drugače izboljšal svojo domačijo. Večino izdatkov za to so krili iz prodaje lesa, za ostalo so se pa zadolžili. Ko je pa cena lesu padla, so vsi postali prezadolženi. Seveda jim je bila dana možnost v dobi ugodne konjunkturo prodati iz svojih gozdov okrogel les ter z izkupičkom poplačati svoje dolgove. Toda kdo je mogel tedaj slutiti, da bo cena lesu tako nenadoma in tako katastrofalno padla.

Res je, da se mora naš pohorski kmet baviti tudi s poljedelstvom in z živinorejo, glavni dohodek mu donša pa vendar le gozd. Sedanja lesna cena mu ne povrne niti njegovih stroškov za sekanje, žaganje in vožnjo, les sam pa mora dati zastonj.

Člankar nadalje očita kmetom, da v zlati dobi, ko so imeli s čim, niso popravljali svojih hiš, ki nekatere dandanes že „na kup lezejo“. Takih hiš je pa pri nas bore malo in le bela vrana je tisti gospodar, ki si je svoje propasti sam kriv. Če je pa kje videl, da hiša „na kup leze“, bi bolje storil, takega nesrečnega pomilovati in mu morebiti pomagati, ne pa da mu njegovo nesrečo predbaciva.

Smatrali smo za potrebno, podati ta odgovor, da ne bo javnost morda mislila, da smo današnje krize v kmetijstvu krivi kmetje sami. Podlegli smo razmeram, ki so močnejše od nas in proti katerim si sami ne vemo in ne moremo pomagati. Zato upravičeno pričakujemo, da merodajni činitelji storijo ukrepe za omiljenje našega brezupnega položaja.

Če bo kmet srečno prebrodil današnjo krizo, bo s tem rešeno tudi ostalo naše narodno gospodarstvo.

Opomba uredništva: Kakor smo objavili članek, ki nam ga je poslala prva kmetijska podružnica, tako objavimo tudi dopis druge kmetijske podružnice, da se sliši glas in odgovor kmetov samih na izvajanja „kmetškega opazovalca“.

Izjava: Obenem izjavljamo, da g. Fr. Wernig, sreski kmetijski referent v Slovenjgradcu, ni ne pišec, pa tudi ne pošiljatelj članka „Ozdravljenje naših gospodarskih razmer“.

HMELJARSTVO

Napeljavanje hmelja.

J. A. Jankovič.

Najvažnejše delo, ki ga imamo v hmeljskem nasadu po obrezovanju, je postavljanje opor ter napeljavanje in privezovanje hmelja. Hmelj je rastlina-plezalka, ki potrebuje opore, okoli katere se ovija in na ta način drži kvišku. Divji hmelj se ovija in vzpenja po grmovju in drevju, zlahkemu hmelju pa moramo postaviti nalašč v ta namen posebne opore. Ali rabimo za opore hmeljevke ali pa žično konstrukcijo, je nazadnje že vseeno, pač pa je jako važno, da opore **ne postavimo preblizu** hmeljske korenike, temveč vsaj dobro ped (30 cm) v stran, lepo v vrste seveda. Tu šele postavimo hmeljski drog ali hmeljevko, odnosno zapičimo kolec, na katerega privežemo žico.

Če uporabljamo hmeljevke, moramo najpreje z železnim drogom napraviti dovolj globoke jame in hmeljevke res čvrsto postaviti, da nam jih ne prevrne vsak piš. Ako so hmeljevke slabo postavljene, jih vsak količkaj močnejši veter zlasti potem, ko je hmelj že blizu vrha ter ima že kobule, razmeče vse navzkriž po nasadu in s tem povzroči znatno škodo. Zato pa je nujno potrebno, da hmeljevke postavimo tako čvrsto, da bodo res lahko kljubovale tudi močnejšim vetrovom. Kaj žalosten je namreč po viharu noči pogled v hmeljski nasad, kjer ležijo vse navzkriž prevrnjene hmeljevke kakor mrtveci na bojišču. Zopetno postavljanje teh hmeljev je zelo zamudno in težavno delo ter večkrat tudi neizvedljivo; zato pa si pameten hmeljar v takem primeru zadovoljno mane roke, ko vidi, da so njegove čvrsto postavljene hmeljevke kljubovale viharju, dočim leže razmetane v sosednjem hmeljišču.

Če uporabljamo za opore žično konstrukcijo, zabijemo kolce v pravilni razdalji od korenike nekoliko poševno s konico proč od korenike v zemljo. Na te kolce nategnemo potem navpično žico, na katero se bodo ovijale hmeljske trte. Tudi to žico je treba precej čvrsto nategniti, da ni pozneje, ko visi na njej vsa teža hmeljske rastline, preveč ohlapna

ter nudi boljšo odpornost vetrovom. Da pa moremo žico dobro nategniti, morajo biti tudi kolci dovolj močni in dovolj cvrsto zabiti v zemljo.

Nekateri postavljajo opore kar takoj po obrezovanju, kar pa nikakor ni potrebno, temveč jih je bolje postaviti sele potem, ko je hmelj že odgnal. Tedaj je namreč opore tudi dokaj lažje postaviti pravilno in paziti na to, da ne pridejo preblizu korenike.

Kmalu po obrezovanju odžene hmeljska korenika številne mladice, trte, katere je treba, ko so že vsaj pol metra dolge, napeljati in privezati na opore. V ta namen najprej okoli šopa mladice odgrnemo zemljo prav do korenike, iz katere mladice odganjajo, ter izkopljemo še plitek jarek do opor. Nato gladko porežemo prav pri štoru vse mladice, razen 3—4, od katerih odberemo dve ali največ tri ter jih položimo v jarek do opore in tu nanjo privežemo, ostali 1—2 pa pustimo za rezervo, če nam slučajno katera od napeljanih odmre. Za napeljavo moramo izbrati srednje močne, zdrave in čvrste trte, ker take rodijo navadno malo listja in obilo lepih ter polnih kobul. Nikakor ne smemo napeljati najmočnejših trt, ker te rodijo le mnogo listja, toda malo in grobih ter praznih kobul. Tudi ne smemo napeljati več kot 2 do 3 trte, ker več trt da neenoten, slabši in grob pridelek ter mnogo drobnih nerazvitih kobul. Ko smo izbrane trte privezali na oporo, jih v jarku zasujemo s fino prstjo. Na zasutem delu trte odženejo fine, vlaknaste koreninice, ki pridno srkajo rastlini potrebno hrano; vodoravna lega trt pa tudi povzroča, da trte ne rastejo le divje v višino, temveč odganjajo mnogo stranskih panog, ki se vse dobro razvijajo in rodijo obilo finih, enotnih kobul. Zato pa je neobhodno potrebno, da postavimo opore vsaj 30 cm proč od korenike ter položimo trte v vodoravni jarek od korenike do opore in jih zasujemo, dočim je popolnoma napačno postaviti opore tik korenike in trte enostavno nategniti nanje; take „nategnjene“ trte rodijo namreč vedno pičlejše, neenotnejše in po kakovosti dokaj slabši pridelek.

Na žico privežemo napeljane trte samo enkrat, tedaj, ko jih napeljemo, pozneje pa se ovijajo in plezajo same dalje. Na hmeljevke pa moramo privezovati večkrat in to čim bolj visoko je že hmelj, tem bolj čvrsto, da ne zdrkne vse skupaj navzdol. Navadno privezujemo trikrat, in sicer prvič ko napeljavamo, drugič, ko so trte 1—2 m visoko, in tretjič, ko so trte 3—4 m dolge; po potrebi pa privezujemo tudi večkrat in je že zaradi tega treba nasad češče pregledati. Trte pa je treba privezovati previdno, da se ne odlomijo ali odkrhnejo; zato privezujemo le tedaj, ko so trte suhe, ker tedaj niso tako krhke. Da bo vez bolj držala, privežemo vedno tik izpod listov. Pri drugem privezovanju porežemo tudi že za rezervo puščene nenapeljane trte in tudi vse, ki so morda še po napeljavanju odgnale iz korenike.

Pri napeljavanju in pozneje pri privezovanju porezane trte moramo vedno skrbno zbrati in odnesti iz hmeljišča. Te trte so namreč često že napadene od peronospore in je zato nujno potrebno, da jih čim preje odstranimo iz hmeljišča.

S pravilnim postavljanjem opor ter napeljavanjem in privezovanjem hmelja prav nič ne zvišamo pridelovalnih stroškov, pa vendar dosti prispevamo za doseg obilnejših, enakomernejših in po kakovosti boljših pridelkov. Tega se mora vsak pameten hmeljar zavedati in se potem tudi ravnati!

SADJARSTVO IN VRTNARSTVO

Najprikladnejši čas za škropljenje sadnega drevja.

Fr. Kafol.

Gospodarski tekmovalni boj za ohranitev in pridobljenje novih trgov za razpečavanje pridelkov postaja čedalje hujši. Vsled tega ne smemo stati križem rok in tarnati nad krizo. Starokopitnost in ravnodušna malomarnost nam bosta prinesli le še večjo škodo. Dandanes se ne povprašuje toliko odkod prihaja blago, temveč važna je predvsem njega kakovost in cena dotičnemu blagu. Dobro blago najde še vedno kupca. To pravilo velja vključno krizi tudi dandanes. In ravno naše slovensko sadje, zlasti jabolka so zmožna, da prenesejo največjo tujo konkurenco, saj je splošno znano, da ga ni boljšega sadja nego je naše. Podvzeti moramo zato korake in se poprijeti najnovejših izkušenj, ki nam bodo pripomogle k izboljšanju naše sadjereje.

Največja zapreka pri prodaji našega sadja, na splošno vzeto, je **slaba kakovost**, povzročena vsled raznih poškodb. **Potoččenega, piškavega in od škrlupa napadenega sadja nihče ne mara.** Poprimimo se torej najvažnejšega sredstva, t. j. **pravočasnega škropljenja sadnega drevja proti škrlupu** ali fuzikladiju (grintavost sadja) in **jabolčnemu zavijaču** ali črvivosti. Naši sadjarji bodo namreč le tedaj dobičkanosno sadjarili, ako bodo posvečali negi drevja isto pozornost kakor vinogradniki svojim trtam.

Brez škropljenja dandanes tudi sadjar ne more izhajati. **Najprikladnejši čas za prvo škropljenje je, čim začne drevje brsteti; v drugič takoj po cvetju, kakor hitro se isto osuje; tretjič pa tedaj, ko se zarod in listje dobro razvijeta.** V skrajni sili izhajamo ob ugodnem vremenu tudi z drugim in tretjim škropljenjem.

Naprava škropiva: Na 5 litrov vode raztopimo 10 dkg modre galice, posebej pa zmešamo 15 dkg dobro ugašenega apna, h kateremu primešamo 1 do 1½ dkg urania zelenila. Vse to zmešamo s 5 litri vode in prilijemo k raztopljeni modri galici. Tako smo dobili 10 l pripravnega škropiva za škropljenje drevja, ki ga pa moramo poprej preizkusiti z belim fenoltaleinovim papirjem, ki mora pordečiti, ako je pravilno napravljeno.

V novejšem času se poslužujejo sadjarji za škropljenje drevja priznanega sredstva, t. j. **nosprase**. Nosprasen vsebuje vse zgoraj navedeno v pravem razmerju, ter mu je dodati samo nekoliko apnenega beleža, da preizkusni papir pokaže pravo razmerje.

Z 1%nim **nosprasenom** škropimo vse sadno drevje, t. j. jablane, hruške in tudi koščičasto sadje. Vendar pa moramo pri zadnjem vzeti nekoliko šibkejšo raztopino (¾%). Kdor škropi po vrtovih, kjer je spodaj zelenjava ali paša za živino, mora biti pazljiv, da ne pride do zastrupljenja. Čim pa pade večji dež, je vsaka nevarnost zastrupljenja v tem pogledu odstranjena. Vsekakor je pa potrebna največja pazljivost, posebno če imamo opra-

viti z raznimi arzenikovimi sredstvi, kakor je n. pr. urania zelenilo, nosprasen itd. Kdor uporablja ta sredstva, naj si pred jedjo dobro umije roke, sploh pa varuje, da ne pridejo nepoklicani do teh sredstev.

Pastorjevka.

A. Sotler.

V našem sadjarstvu gojimo praviloma mnogo več jablan nego hrušk. Tako razmerje je tudi popolnoma umestno, predvsem čisto trgovski nagibi govorijo za to. Ne velja pa to načelo seveda za kraje z večjim prometom ali v bližini mest, kjer se razmeroma lahko vnovčujejo tudi razne vrste hrušk od poletja dalje.

Od mnogih vrst hrušk, ki so pri nas skoraj prekomerno razširjene, je pa nekaj takih, ki zaslužijo, da se jih lahko **povsod** priporoča v gojenje. Ena takih dobrih zimskih hrušk je brezdvomno **pastorjevka**. Pastorjevka je pri nas še malo razširjena sorta, posebno v širokem podeželju le bolj poredko naletimo nanjo. Sicer se pastorjevka glede okusa ne more kosati z nekaterimi drugimi zimskimi vrstami, ima pa neke druge lastnosti, ki ji dajejo prednost pred mnogimi drugimi hruškami. Tako jo diči predvsem **velika rodovitnost, ter zdravje in trpežnost sadu**. V primerni legi in zemlji je pastorjevka obložena redno leto za letom v obilni meri. Sad je zdrav, redkokdaj črviv, tudi škrlub ga ne napada. O pravem času obran. ni samo lepe zunanosti, temveč se tudi dolgo obdrži zdrav in okusen, ter se izlahka proda.

Pastorjevko obiramo tekom oktobra, ko je drevesno zrela. Užitna postane v drugi polovici novembra ter se drži do Božiča, včasih pa tudi dlje. Sad je debel, podolgovat s precej dolgim tankim pecljem. Na drevesu je bledezelene barve, ki prehaja pozneje v shrambi v svetlorumenkasto. Na sončni strani so nekateri plodovi večkrat zamolklo rdeči. Nekateri plodovi imajo včasih po eno značilno rjasto črto od peclja do mihe. Meso je rumenkastobelo, polraztopno, zelo sočno, sladkega, vonjavega okusa. Kakor na drevesu, tako tudi pozneje hranjen, ostane sad zdrav, ne gnije dosti in ne postane močnat — vse do konca fiziološkega razvoja.

Drevo odlikuje močna rast. Ne tvori sicer tako pravih, pokončnih krone, kakor n. pr. avranška, temveč ji je vrh bolj gosto porastel z nekoliko požešenimi vejami. Gojimo jo lahko v vseh oblikah; na kutino cepljena, raste odlično.

Pastorjevko sadimo v zavetne sončne lege z globoko, rodovitno in dovolj vlažno zemljo. Za sušo je izredno občutljiva. Ob pomanjkanju vlage v zemlji, ji sad zelo izpada ter tudi sicer v razvoju dosti zaostane. Škodljivcem in boleznim pa kljubuje pastorjevka kot malokatera druga hruška.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 19. Že več let odpada spomladi mojim marelicam predčasno listje. Čim drevo ozeleni, postanejo listi luknjičasti in odpadejo, tako da je drevesce že meseca junija brez listja. **Zakaj odpada marelicam predčasno listje in kako naj to preprečim?** (A. Ž. v S.)

Odgovor: Vaše marelice napada glivična bolezen rja (clasterosporium carpophilum). Kakorhitro je ta bolezen razvita, ne pomaga nobeno sredstvo proti njej. To opažamo

namreč pri vseh glivičnih boleznih na listju, ki so podobne rji ali paležu. Najučinkovitejše sredstvo, da preprečimo to in slične bolezni na mareličnem drevju, je pravočasno škropljenje zgodaj spomladi, ko marelice odcveto. (Glej članek „Najprikladnejši čas za škropljenje sadnega drevja“ v današnji številki „Kmetovalca“.)

Fr. K.

Vprašanje 20. Imam jabolčnik iz samo kislih jabol, ki pa ima precejšen duh po plesnivem sodu. **Kako odpravim duh po plesnobi iz jabolčnika?** (J. B. v R.)

Odgovor: Letos je precej pritožb, da se sadjevec kvari iz tega ali onega vzroka. — Ako pa diši Vaš sadjevec po plesnobi, ste sami krivi, ker niste pravočasno pripravili posode. Zoprni duh in okus po plesnobi spravite iz sadjevca, ako ga čistite z **eponitom**. — Pri Kmetijski družbi dobite za 2 Din gospodarsko navodilo „Vinski eponit in njega uporaba v kletarstvu“, za 5 Din pa 34 strani obsegajoče navodilo „Naprava stanovitnega sadjevca“. — Pri naročilih je vpslati poštno znamke.

Fr. K.

Razno.

Zavarovanje sadnega drevja proti poškodbam po zajcu. V 7.—8. številki „Kmetovalca“ smo na strani 102. sadjarje opozorili, da se bodo zopet oddajali žični koški po polovični ceni, ker ima kralj. banska uprava nekaj denarnih sredstev v to svrhu predvidenih v proračunu. — Koški vzdrže več let, zato naj si umni sadjar zavaruje drevje s to precej trpežno napravo. — Da bo mogla Kmetijska družba koške letos o pravem času nabaviti in oddajati, naj podpore potrebni sadjerejci vložijo prošnje za dobavo žičnih koškov po polovični ceni čim preje, **najkasneje pa do 15. junija 1932.**

VINARSTVO IN KLETARSTVO

Rdeči palež ali rdeči smod.

(Pseudopeziza tracheiphila.)

Fr. Vojsk.

(Odgovor na več vprašanj iz Slovenske Bistrice i. dr.)

Rdeči palež ali rdeči smod je stara, splošno razširjena bolezen vinske trte. Povzročitelja te bolezni — glivico „Pseudopeziza tracheiphila“ — je odkril l. 1903. zaslužni vin. veščak in raziskovalec Müller turgauški.

Rdeči smod napade na trsu navadno le spodnje liste, ki pri belih sortah najprej porumene, pri modrih sortah pa najprej pordeče in se nato posuše. Škoda je lahko večja kakor pri peronospori, posebno če že v juliju vse listje odpade. Grozdje se potem ne more zadostno hraniti in dozoreti in tudi dozorevanje lesa je nepopolno.

Prehrana trsa in grozdja je več ali manj slaba. Slaba, prodnata ali ilovnata zemlja v višjih in strmih legah, mokro in suho vreme v nagli izmenjavi, pravtako tudi nagla menjava hladnih in vročih dni pospešujejo bolezen. Trte, ki imajo slabo razvite korenine, predvsem na kamenitem, skalnatem podzemlju, posebno močno trpijo.

Glivica napada trse, ki jih je gori omenjena menjava vremena in talnih razmer oslabil, in živi v notranjosti listov, proti jeseni tudi na drugih listnih delih, kjer povzroča bolezen. Glivica prezimi v posušenih in odpadlih listih, odkoder se potem prihodnje pomladi razpase.

Glivica rdečega paleža se lahko razmnožuje že pod 10° C na listih, ne da bi morali biti ovlaženi, dočim se peronospora začenja razmnoževati šele pri 12° C in ob primerni vlagi; zaradi tega se listi lahko okužijo z glivico tega opasnega paleža 8—14 dni prej nego z glivico peronospore.

Rdeči smod preprečujemo, da ne kopljemo, če je zemlja mokra, da izboljšamo suha in prodna tla s tem, da dobro gnojimo, in sicer s kompostom, hlevskim gnojem in z umetnimi gnojili.

Zatiramo pa rdeči smod, da vinograd jeseni ali pozimi globoko prekopljemo in dobro podkopljemo odpadlo listje; sežigati moramo tudi listje, ki ga je nanesel veter.

Več uspeha pa ima neposredno zatiranje z 1½ do 2% no raztopino bakreno-apnene brozge, kakor to delamo proti peronospori; koncentracija galice mora biti nekoliko močnejša nego pri peronospori, t. j. ne pod 1½ kg galice na 100 litrov vode.

Glasom dolgoletnih izkušenj se začne proti rdečemu paležu škropiti že v prvi polovici (do 15.) maja, nadaljnja škropljenja se vrše običajno ob rokih za peronosporo. Uspeh je predvsem odvisen od pravočasnega škropljenja; poškopiti je temeljito zgornjo in spodnjo stran listov. Obolelega trsja ne vrščikamo ali pa le prav visoko.

Koledar za zatiranje škodljivcev in bolezni vinske trte.

F. V.

Škodljivec ali bolezen	Sredstvo za zatiranje	Čas uporabe
Grozni sukač (Cochyllis ambigua) in Eudemis botrana)	100 — 200 g urania zelenila, 1 — 2 kg modre galice in 1¼ — 2½ kg špehastega, gašenega apna na 100 l vode.	Po glavnem letanju metuljev, t. j. v drugi tretjini maja, zoper prvi zarod 8—10 dni pozneje ter v drugi tretjini julija proti drugemu zarodu gosenic in 8—10 dni pozneje. Razen tega mehanično in avtomatično zatiranje.
Kodravost ali akarinoza (Phyllocoptes vitis)	Žveplovo-apnena brozga z vodo 3—4 krat razredčena (1 l brozge, 3—4 l vode ali 3—4 kg solbarja na 100 l vode).	Po rezi, ko se začnejo očesa napenjati in ne pozneje, ves trs dobro namazati.
Rdeči palež ali rdeči smod (Pseudopeziza tracheiphila)	1½ — 2 kg modre galice in 1¼ — 2½ kg špehastega, gašenega apna na 100 l vode.	Sredi maja, koncem maja in pred cvetenjem; pozneje kakor pri peronospori.
Peronospora	1—2 kg modre galice in 1¼ — 2½ kg špehastega, gašenega apna na 100 l vode.	Koncem maja (junija navadno že prepozno), pred in po cvetenju, pozneje po potrebi.
Oidij	Žveplo, dvakrat rafinirano, zmlato in ventilirano. Drobnot naj ne znaša nikoli pod 70° Ch.	V maju in po cvetenju preventivno, pozneje po potrebi.

Društvene vesti.

Polovična vožnja za obiskovalce II. banovinske vinske razstave, združene z vinskim sejmom, ki bo od 8. do 10. maja 1932. v Ptuj. Ministrstvo saobračaja, opšte odelenje v Beogradu, je z odredbo z dne 8. aprila 1932., br. 6464, odobrilo polovični popust voznine za obiskovalce II. banovinske vinske razstave in sejma in IV. vinarskega kongresa, ki bodo od 8. do 10. maja 1932. v Ptuj. Polovični popust velja od 3. do 14. maja 1932. za vse vlake in razrede jugoslovanskih državnih železnic, izvzemši ekspresne. — Obiskovalci vinske razstave, sejma in kongresa kupijo na odhodni postaji celo karto do Ptuja, katera jim poleg izkaznice Vinarskega društva, da so obiskali vinsko razstavo s sejmom ali kongres, velja za brezplačno vrnitev. Izkaznice se bodo dobile na vinski razstavi v Ptuj. Karte torej ne oddati! — Za prevoz razstavnih predmetov velja popust, predviden v tarifi, II. del, odsek B. XIII. — Gostilničarje, vinske trgovce in druge zanimance vabimo na čim večji obisk. — Vinarske, kmetijske in sadjarske podružnice in druge organizacije vabimo, da organizirajo svoje člane za skupen obisk naših prireditvev v Ptuj.

Vinarska podružnica v Ljutomeru je imela 4. aprila 1932. odborovo sejo, na kateri je odbor formuliral med drugim sledeče zahteve: 1. Naj se slabše vino uporabi za izdelovanje špirta, za mešanje z bencinom ali za izdelovanje kisa. — 2. Določijo se naj vinski okoliši, katerih pridelek se smatra kot kakovostno vino. — 3. Vprašanje vinotočev se naj reši tako, da ostanejo vinotoči, ki so mnogokje v edino pomoč manjšim vinogradnikom. Vinotoči se naj dovolijo tudi na domu producenta in ne samo na kraju produkcije. To naj velja samo za vinogradnika, ki ima iz vinograda glavne dohodke. — 4. Z ozirom na visoke pridelovalne troške vina naj se carina na bakreno galico popolnoma ukine. — 5. Devizni predpisi otežkočajo do skrajnosti nakup vina po tujih ter ovirajo vso vinski trgovino. Naj se takoj storijo vsi potrebni koraki pri vladah sosednjih držav, ki pridejo tu v poštev, da se ti predpisi omilijo. — 6. Zemljiški davek se naj primerno zniža, ker v vinogradništvu ni več govora o kaki rentabilnosti.

Meteorološka opazovanja.

Važnejši podatkih meteorološke postaje ban. vin. in sadj. šole v Mariboru.

Marc 1932.

I. Temperatura v °C: povprečno 0.4; najvišja 17.3 (31.), najnižja — 14.8 (2.); število hladnih dni (minimum pod 0°) 25; mrzlih dni (maksimum pod 0°) 5.

II. Solnčnost: 141.1 ur, povprečno na dan 4.5 ure, največ dne 1., 10.0 ur.

III. Oblačnost (od 0—10): povprečno 5.2; število vedrih dni (povprečno pod 2.0) 9, oblačnih dni (povprečno nad 8.0) 12.

IV. Padavine kot voda v mm: 70.2, največ 16.0 (10.); število dni s snegom 9, s snegom in dežjem 1, z dežjem 1, s slano 2, z meglo 1.

Šifrar.

ŽIVINOREJA IN MLEKARSTVO

Živalske kužne bolezni.

Živinozdr. Hugon Turk.

(Dalje.)

3. Steklina (lyssa).

Vsakdo je zavezan svojo, pa tudi le poverjeno mu žival, na kateri so se pokazali znaki stekline ali je postala sumljiva te bolezni, takoj povsem varno izločiti in zavarovati, da ni nevarna ne ljudem, ne živalim; če tega ni mogoče izvesti, se mora dotična

žival takoj ubiti. Posebno velja to za vse stekle in stekline sumljive pse in mačke ter vse živali teh dveh vrst, ki so prišle v dotiko s steklami ali stekline sumnimi psi in mačkami. (Čl. 56. zakona.)

Če pa pes ali mačka ugrizne človeka, je treba tako žival po možnosti zapreti v varen kraj in jo živinozdravniško opazovati.

Konji in goved, katere je ugriznila stekla žival ali so bili v dotiki z njo, morajo pod zaporo in živinozdravniško nadzorstvo za dobo 6 mesecev; svinje, ovce in koze pa za 3 mesece, če lastnik ne privoli, da bi se takoj ubile. Te živali sme zdraviti samo dipl. živinozdravnik. (Čl. 56. zak.)

Prepovedano je klati stekle ali stekline sumne živali, kakortudi uporabljati, prodajati ali podarjevati njih poedine dele, mleko in druge proizvode od takih živali. (Čl. 56. zak.)

Trupla poginolih ali ubitih steklih ali sumnih živali se ne smejo odirati, ampak se morajo s kožo, z dlako in odpadki vred neškodljivo odpraviti in če je le mogoče sežgati. Tudi se smejo trupla raztelesovati samo pod nadzorstvom dipl. veterinarja. (Čl. 56. zak.)

Glede posesti psov predpisuje čl. 59. zakona, da mora uvesti banska uprava pasji davek in popis psov, da se omeji posest nepotrebnih psov. Tozadevni pravilnik pa še ni izšel.

Predpisi o dolžnosti prijavljanja steklih in stekline sumljivih živali veljajo po čl. 34., 35. in 39. zakona (tč. 2. pravilnika).

Za sumne se smatrajo tiste živali, ki so prišle s steklami ali stekline sumnimi živalmi v tako dotiko, da ni izključena možnost prenosa kužne bolezni. (Tč. 3. praviln.)

Če sta sumni pes ali mačka ugriznila človeka, se taka žival ne ubije takoj, ampak če je to brez nevarnosti mogoče, le ujame in na varnem mestu zapre in po dipl. veterinarju opazuje. Edinole v primeru, če je žival očitno stekla in nevarnost, da ugrizne tiste, ki jo love, se sme ubiti, pri čemer je paziti, da se ne poškoduje lobanja (možgani) živali. (Tč. 4. praviln.) Priprta žival ostane 4 mesece ločena in pod veterinarskim nadzorstvom na stroške lastnika oz. posestnika. Prepovedano je, da menjajo take živali med opazovanjem svoj kraj. (Tč. 8. praviln.)

Prepovedano je klati stekle in stekline sumne živali zaradi uporabe mesa. Zakol ugrizlih živali takoj po ugrizu in zaradi uporabe njih mesa se sme dovoliti po uvidevnosti pristojnega veterinarja. Ugrizlo mesto z dotičnim organom ali organi pa se mora brezpogojno odstraniti. (Tč. 9. praviln.)

S trupel poginolih ali zaradi stekline ubitih živali se ne sme odirati kože, temveč se morajo ta trupla in njihovi deli skupno s kožo in dlako zagrebsti v najmanj 2 metra globoko jamo in posuti, preden se jama zasuje, z neugašenim apnom. (Tč. 10. praviln.)

Čiščenje in razkuženje prostorov, stvari, se mora izvršiti kar najbolj vestno; stvari manjše vrednosti se morajo sežgati. (Tč. 11. praviln.)

Zapora ali pasji kontumac mora trajati najmanj 3 mesece. (Tč. 13. praviln.) — Za lovske in vprežne pse, kakor tudi pse čuvaje, se smejo dovoliti izjeme samo v za to določenem območju in dokler se uporabljajo za namenjeno službo. (Tč. 15. praviln.)

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 8. V zadnji dobi je začela moja goveja živina gristi jaslji, cunjje, usnje in razne druge predmete. Pokladam ji krmo, ki jo je dež nekoliko namočil, in slamo, pa tudi nekaj malega otrobov. **Zakaj grize živina les in usnje?** (F. R. v L.)

Odgovor: Vzrok, da grize živina les, usnje, zidni omet in slično, leži v prazni krmli, ki vsebuje premalo rudninskih snovi. Slabo seno in slama, kar je bilo itak določeno za stello, ima premalo redilnih snovi, predvsem pa nezadostno fosforovokislega apna in beljakovin. Edina pomoč proti temu je dodatek krmilnih snovi v obliki kuhinjske soli, ki pospešuje prebavo tudi težje prebavne krme; dalje fosforovokislega apna v obliki klajnega apna (žlico na dan in glavo), in beljakovin v obliki ribjega olja ali ribje moke. — Ko boste pa pričeli s pokladanjem zelene krme, bo ta razvada kmalu samaodsebe ponehala. L.

Vprašanje 9. Moji devet tednov stari pujski so dobili po koži izpuščaje, ki izgledajo rjavi in črni. Umili smo jih s toplo vodo, toda čez par dni so zopet taki kot prej. Izgleda, da imajo bolezen, ki se imenuje sajavost. **Kako zdravim sajavost pri pujskih?** (L. P. v K.)

Odgovor: Bolezen sajavost pri pujskih je kožna bolezen, ki je v zvezi s prehranjevanjem živali. Dobijo jo navadno mladi prasiči v zanemarjenih svinjakih ali pa vsled slabe prehrane oslabei in slabokrvni. Zdraviti se dajo tako oboleli pujski z izboljšanjem hrane in s snažnostjo v svinjaku. Svinjak naj bo čist, svetel in suh, pobelite ga vsak teden z apneno vodo; stelja naj bo vedno suha in vsak dan očistite blato iz kočev. Krma bodi tečna in na vsako glavo dodajte na dan po eno žlico ribjega olja ali po eno zvrhano žlico ribje moke, kar pomešajte med ostala krmila. Ne pozabite dodati tudi žličko klajnega apna, ki okrepi kosti. Prasičke spuščajte tudi vsak dan na prosto, da se natekajo in nažro zemlje, ki je potrebna za pospeševanje prebave. L.

Razno.

Žalosten položaj na madžarskem živinskem trgu. Izvoz živine in mesa je popolnoma zastal. Prej se je n. pr. izvozilo z budimpeštanskega trga tedensko 6000—8000 komadov živine, zdaj se izvozi komaj 100 komadov. Cene so silno padle. Na sejmihi je dobiti živino po 30—40 filirjev za kg, teleta pa po 50 fil. Debele svinje so padle v ceni od 1.80 pengov na 80 filirjev.

Izvoz svinj iz Poljske je izredno padel. L. 1929. je izvozila ta država okoli 800.000 komadov svinj, lansko leto pa samo 150.000. Država je tudi razpustila vsled slabega vodstva sindikat za izvoz živine, in sicer na predlog drž. izvoznicega instituta.

Centralizacija živinskih izvoznih sindikatov v Rumuniji. Zveza rumunskih živinskih izvoznih sindikatov je zborovala in sklenila, da se izpremenijo vsi podeželski izvozni sindikati v podružnice centrale.

Zaščita domače produkcije jajc v Avstriji. Zvezni agrarnopolitični odbor pripravlja potrebne mere, da se zavaruje domača produkcija jajc. Jajca se bodo namreč žigosala; s tem se bodo ločila od tujih.

Silno podražanje krme. Največje pomanjkanje krme je v Bosni. V Sarajevu se plačuje 1 kg sena po 1.50 Din, v nekaterih krajih celo 1.75 Din. V Zagrebu stane en vagon sena 12.000 Din. V Slavoniji je zaradi poplav cena poskočila na 1.20 do 1.50 Din za kg.

ČEBELARSTVO

Čebelar v maju.

Jože Okorn.

Dolgotrajna zima in pomladansko deževje sta izredno zavrla normalen razvoj čebelnih družin. Leska, ki je največkrat zacvetela že v februarju, je letos zacvetela šele v aprilu. Črešnja in borovnica bosta ob ugodnem vremenu zacveteli šele začetkom maja, istočasno s sadnim drevjem.

Z ozirom na to ni izključeno, da bomo imeli, če bo vreme ugodno, v prvi tretjini maja prav močno pašo, ki je pa čebele ne bodo mogle popolnoma izrabiti. Ugodna paša kaj rada zapelje čebelarja, ki čebelarji na med, do prezgodnjega prestavljanja, s katerim si pa močno škoduje na donosu in razvoju čebelnih družin.

O prestavljanju se je pri nas že mnogo razpravljalo. V lanskem „Kmetovalcu“ smo obravnavali, kako prestavljamo, letos se pa pomenimo, kdaj smemo prestavljati.

Namen prestavljanja je, odvrniti čebele od rojenja, kar skušamo doseči s povečanjem panjeve prostornine, ko jim odpremo medišče, z razdelitvijo gnezda in zidanjem satja. Od celotnega gnezda ostanejo pri prestavljanju v plodišču le trije zaleženi satniki z matico, ostalih šest satnikov plodišča pa damo v medišče v istem vrstnem redu, kakor smo jih vzeli iz plodišča. Ostali prostor v medišču izpopolnimo s tremi praznimi, že izdelanimi starejšimi satniki, dočim damo v plodišče tri okvirje z vdelanimi celimi satnicami in tri izdelane satnike z mladim satjem.

Prestavljanje pa je uspešno le tedaj, če ga izvršimo **o pravem času**, t. j., ko so **panji** na višku razvoja, **a še nimajo zaleženih matičnikov** in je paša vsaj srednje dobra. Ko so matičniki že založeni, je zlasti ob **srednji** paši prestavljanje brezuspešno, ker nam taki plemenjaki v kljub prevešanju v par dneh rojijo. Panj je goden za prestavljanje, ko ima v plodišču 7 satnikov popolnoma zaleženih, krajna dva pa deloma zaležena, napolnjena s cvetnim prahom ter zalita z medom. Ulice med satniki morajo biti v panju, ki ga hočemo prestaviti, tudi preko dneva ob najboljšem izletu zasedene z mladnicami.

Le če prestavljamo tako razvite čebelne družine, je prestavljanje uspešno, ker je delo v čebelni družini neprekinjeno. Čebele se namreč trudijo, da bi čim preje izpopolnile nastalo vrzel v plodišču. Zato začno mladice takoj z zidanjem satja. V ugodnih pašnih razmerah so satnice v prevešenem panju v par dneh že toliko izdelane, da jih matica zaleže. Tekom 10—14 dni je plodišče zopet popolnoma založeno, panji pa živahni, da jih je ob ugodni paši vesele pogledati. Prazni satniki ter izležene celice v medišču se vsak dan bolj polnijo z medom. Če je paša ugodna, potem lahko že 25. dan po izvršenem prestavljanju začnemo s točenjem medu. Tako zanjemo prve sadove uspešno izvršenega dela. Ne smemo pa prestavljati čebelnih družin, dokler niso popolnoma razvite ter v slabi paši, ker jih s tem lahko uničimo.

Marsikateri čebelar je že doživel, ko je prestavljajal lepo razvite čebelne družine v brezpašni dobi, da so mu družine tekom treh tednov po izvršenem prestavljanju zaradi slabe paše tako oslabele, da so imele zalego le na treh satnikih. Tako uničene čebelne družine seveda ne morejo s pridom izrabiti sledeče dobre paše. Taki panji se potem navadno vse leto ne morejo opomoči.

Dokler čebelne družine niso na višku razvoja, jih tudi v dobri paši ne smemo prestavljati, pač pa moramo skrbeti, da panj zaradi obilice medu ne bo zaostal v razvoju. V tem primeru odpremo takim panjem medišče, v katerega nastavimo prazne izdelane satnice. Če so krajni satniki v plodišču polni medu, jih damo v medišče in nadomestimo s praznimi satniki ali pa celimi satnicami, s prestavljanjem pa počakamo, dokler panj ni dosegel viška razvoja. Če se je med tem paša končala in nastopi brezpašna doba ali slabo vreme, takih družin sploh ne prestavimo, ampak jih pustimo v miru.

Tudi čebelar, ki čebelarji na roje, ima v majniku vse polno dela. Rojenje se bo sicer zakesnilo, zato pa bo, ko se bo pričelo, tem živahnejše okoli čebelnjaka. Skrajni čas je, da si vsaj sedaj pripravimo zadostno število praznih panjev. Kdor trguje s čebelami, naj si omisli „kranjiče“ normalne mere, t. j. 16 cm visoke, 30 cm široke in 70 cm dolge v zunanji meri. Prve roje denimo ločeno od druščkov, sicer nam bodo mlade matice slabo prašile. Mlada matica namreč pri povratku spraha kaj lahko zaide v sosednjega prvca, ki se živahno praši, kjer jo čaka gotova smrt.

Da ne bomo v zadregi, ko nam kak drušček ali izroienec izgubi matico na prahi, si pravočasno prikrbimo rezervne nesprašene matice. Te matice najlažje dobimo v plemenjakih takoj po izroienju drugega roja, ko begajo mlade, ravnokar izležene matice po satju. Pripravimo si nekaj praznih matičnic, nato na previdno odprimo končnico izroienca in polovimo begajoče mlade matice ter jih zaprimo v matičnice. Te matice potem hranimo v izroiencah. Čebele jih oskrbujejo z vsem potrebnim vse do tle, dokler se ne oprašijo mlada matica. Ako opazimo da je kak drušček ali izroienec brezmatičen, mu lahko brez nadaljnega dodamo mlado matico, ki jo kratkoma spustimo med čebele.

Če hočemo, da se bodo roji dobro razvili, skrbimo zanje. Kakorhitro nastopi slabo vreme, moramo mlade roje izdatno krmiti. Pa tudi, če je paša srednje dobra, krmljenje ne bo škodovalo, nač pa se bo obilno poplačalo. Zato naj dobij vsak roj v prvem tednu pol do 1 kg medu. Rojev z mladimi maticami z izjemo v slabem vremenu seveda ne smemo krmiti, dokler se matica ne oprašijo.

Razno.

Dr. E. Phillips, sloveči svetovnoznani ameriški čebelarški znanstvenik, je v spremstvu ge. soproge in urednika dunajskega „Bienenwatter“ g. Seppa Schmidta v prvih dneh aprila t. l. obiskal Slovenijo. V Ljubljani je imel predavanje, nato si je pa ogledal več naših čebelarških obratov. Med drugim je obiskal tudi g. Jana Strgarja v Bohinjski Bistrici, kjer si je ogledal njegovo krasno urejeno slovečo trgovsko čebelarstvo. Želimo, da bi ta obisk mnogo koristil naši stvari in nam pridobil v tujini ugled, ki ga naše čebelarstvo zasluži.

ZADRUŽNIŠTVO

Kako je razširjeno zadružništvo v Dravski banovini.

Anton Kralj.

Zadružništvo postaja čim dalje močnejši faktor v narodnem gospodarstvu. Zato je prav, da se zadružnemu gibanju obrača večja pozornost nego doslej.

V l. 1931. je bilo v Dravski banovini ustanovljenih vsega skupaj 288 novih zadrug. Toliko se jih

ni ustanovilo še nobeno leto poprej. Vzrok temu velikemu porastu so t. zv. „pašniške in gozdne“ zadruge, katerih se je lani osnovalo nič manj nego 199, ker se je pričakovalo, da se bo agrarna zemlja deljevala tudi zadrugam.

Številke naslednje tabele nam kažejo sliko o številčnem stanju zadrug po posameznih okrajih, kakor so bile vpisane v zadružne registre poedinih trgovskih sodišč, in pa porazdelitev na posamezne vrste. Te številke so pa dejansko nekoliko previsoke, ker so vštete tudi zadruge, ki se nahajajo v likvidaciji in pa tudi take, ki nič ne poslujejo, kar se pa statistično ne da dognati. Posebno po mestih je število takih „mrtvih“ zadrug precejšnje.

Okraj	Skupaj	Od teh je		Od nekreditnih je									Nabavnih, prodajnih konsumnih	Stavbnih	Obrtnih	Raznih drugih
		kreditnih	nekreditnih	mlekarških, si-rarskih	živinorejskih, konjerejskih, pašniških	kmetijskih strojnih	zadruž. elektraren	vinarskih	agrarnih zajednic	vodovodnih	drugih kmetijskih	pašniških in gozdnih				
Radovljica	72	19	53	13	3	2	—	—	—	1	1	11	16	2	2	2
Kranj	115	29	86	10	21	19	3	—	—	5	1	7	7	6	6	—
Kamnik	53	17	36	10	8	3	4	—	—	2	—	1	5	1	2	—
Litija	49	16	33	4	3	—	4	—	1	—	—	10	7	3	1	—
Ljubljana okolica	103	33	70	9	10	10	7	—	—	5	3	9	8	6	2	1
Ljubljana mesto	120	21	99	1	1	—	—	1	—	—	2	1	10	39	19	25
Logatec	53	15	38	3	3	1	3	—	—	2	1	17	5	—	2	1
Kočevo	114	24	90	2	12	—	2	—	—	—	1	56	10	1	6	—
Črnomelj	16	9	7	3	1	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—
Metlika	10	6	4	—	—	—	—	1	—	—	1	—	2	—	—	—
Novo mesto	66	22	44	3	4	4	1	—	—	—	—	20	8	2	1	1
Krško	54	26	28	4	4	1	3	—	—	1	1	6	7	—	—	1
Trg. sodišči Ljubljana in Novo mesto skupaj	825	237	588	62	70	40	27	2	1	17	11	140	86	60	41	31
Brežice	34	16	18	1	1	—	2	1	—	—	—	6	5	1	1	—
Laško	35	10	25	1	2	—	4	—	—	—	—	2	9	5	1	1
Celje okolica	51	29	22	3	4	—	1	—	—	3	3	1	4	2	—	1
Celje mesto	31	9	22	—	—	—	—	1	—	—	—	—	3	4	10	4
Gornji grad	50	12	38	—	11	—	6	—	—	2	1	9	7	—	1	1
Slovenjgradec	28	13	15	1	10	—	—	—	—	—	—	1	3	—	—	—
Konjice	21	12	9	—	1	—	1	—	—	—	—	7	—	—	—	—
Šmarje	64	28	36	3	2	—	—	—	1	3	—	20	6	—	—	1
Dravograd	31	13	18	3	4	—	—	—	—	—	1	3	1	3	1	2
Maribor, levi br.	37	23	14	—	2	1	3	—	4	—	—	3	—	—	—	1
Maribor, desni br.	49	18	31	1	2	—	7	—	5	1	4	3	4	1	—	3
Maribor mesto	58	13	45	1	—	—	—	3	—	—	2	—	7	9	16	7
Ptuj okolica	67	32	35	3	2	6	3	5	4	—	4	3	5	—	—	—
Ptuj mesto	15	3	12	—	—	—	1	1	—	—	—	—	3	2	5	—
Ljutomer	31	15	16	—	6	—	4	2	—	—	—	—	3	—	1	—
Mur. Sobota	33	24	9	1	—	—	—	—	1	—	—	—	5	1	1	—
Dol. Lendava	27	10	17	—	—	—	1	—	12	—	—	1	1	—	2	—
Trgov. sodišči Celje in Maribor skupaj	662	280	382	18	47	7	33	13	27	9	15	59	66	28	39	21
Prištevi zadruga iz okoliša trg. sod. v Ljubljani in Novem mestu	825	237	588	62	70	40	27	2	1	17	11	140	86	60	41	31
se pokaže kot stanje 31. 12. 1931.	1487	517	970	80	117	47	60	15	28	26	26	199	152	88	80	52

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 1. V zadnji dobi nam priporočajo pristop k novi zadrugi, ki dodeljuje brezobrestna posojila za zidanje hiš. **Kako dobim brezobrestno posojilo za zgradbo hiše?** (I. R. v K.)

Odgovor: Danes primanjkuje splošno gotovine, zato ne morejo niti denarni zavodi nuditi posojil. Da bi kdo ponujal

brezobrestno posojilo, je pa izključeno, ker sam ne bi mogel dobiti potrebnega kapitala v ta namen. Res je sicer, da se bo tako „brezobrestno posojilo“ odplačevalo v mesečnih obrokih v obliki najemščine brez obresti, toda obresti bodo skrite v teh mesečnih obrokih. Dvomimo pa, da bi bile te obresti nižje nego jih nudijo naše raifajzenovke po deželi. Priporočamo torej vsem kmetovalcem v tem pogledu skrajno previdnost.

L.

DRUŽBENE ZADEVE IN RAZNO

Uradne vesti.

Poziv podružnicam!

V zmislu § 11. družbenih pravil se pozivljejo načelnstva podružnic, da še v mesecu maju skličejo svoje občne zборе in na njih izvolijo — ako tega še niso storile — svoje delegate za družbeni občni zbor.

Kmetijska družba v Ljubljani.

Vabilo

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe.

Spored:

1. Točke 1.—6. po § 37. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

V nedeljo, 15. maja 1932.:

Bohinjska Bistrica, ob 15. uri v Občinskem domu; **Brezovica**, ob 11. uri pri Japlu v Vnanjih gorica; **Dev. Marija v Polju**, ob ½8. uri v šoli; **Dobova**, ob 8. uri pri g. Jožefi Kovačič; **Gameljni**, ob 15. uri pri A. Podgorški, 4; **Grahovo**, ob 13. uri pri Remžgarju v Zerovnici; **Homec**, ob 10. uri v sprševalski sobi; **Koprivnik**, ob 12. uri pri načelniku; **Kostanjevica**, ob ½8. uri v osnovni šoli; **Krška vas**, ob 14. uri pri Antonu Kuharju; **Log**, ob 18. uri v šoli; **Polšnik**, ob ½8. uri v šoli; **Slivnica pri Celju**, ob 8. uri v šoli; **Sv. Križ pri Kostanjevici**, ob 8. uri v novi šoli; **Sevnica ob Savi**, ob ½8. uri v gostilni Valant; **Sevnica pri Trebnjem**, ob 15. uri na Račjem selu; **Škocjan pri Mokronogu**, ob 15. uri v občinski pisarni; **Škocjan pri Turjaku**, ob 15. uri v Gasilnem domu; **Tacen**, ob 9. uri v občinski pisarni; **Unec pri Rakeku**, ob 11. uri v šoli; **Zagorje ob Savi**, po prvi sv. maši v šoli; **Zakot pri Brežicah**, ob 10. uri v občinski pisarni;

na binkoštni ponedeljek, 16. maja 1932.:

Adlešiči, po sv. maši v šoli; **Artiče pri Brežicah**, ob 8. uri v občinski pisarni; **Begunje pri Cerknici**, ob 15. uri v občinski pisarni; **Begunje pri Lescah**, po prvi sv. maši v šoli; **Bloke**, po prvi sv. maši v šoli v Novi vasi; **Bohinjska Bela**, ob 15. uri v šoli; **Breznica**, po jutranji sv. maši v šoli; **Boštanj**, ob 8. uri pri načelniku Drmelju; **Borovnica**, po prvi sv. maši v šoli; **Čatež ob Savi**, po rani sv. maši v šoli; **Dobrova pri Ljubljani**, po prvi sv. maši v stari šoli; **Dole pri Litiji**, ob 7. uri v šoli; **Dravlje**, ob 9. uri pri načelniku; **Gornja Radgona**, ob 9. uri v gostilni Talany; **Globoko pri Brežicah**, ob 14. uri v šoli v Globokem; **Godešič**, ob 15. uri pri načelniku; **Griže pri Celju**, ob 8. uri v šoli; **Ig**, ob 8. uri v šoli; **Iška Loka**, ob 14. uri pri načelniku; **Jurkloster**, ob 11. uri v občinski hiši; **Kočevje**, ob 16. uri pri načelniku; **Krka**, ob ½8. uri v šoli; **Laverca**, ob 15. uri v šoli; **Lesce**, ob 9. uri v novi šoli; **Loče pri Poljčanah**, ob 8. uri v šoli; **Lož**, ob 15. uri pri načelniku; **Marenberg**, ob 15. uri v šoli v Vuhredu; **Mokronog**, ob 15. uri pri načelniku na Rakovniku; **Metlika**, ob 9. uri v Obrtnem domu; **Novo mesto**, ob 10. uri pri Košaku; **Orehovica**, ob 10. uri v občinski pisarni; **Otave-Sv. Vid**, ob 14. uri v Kmetiskem domu; **Pilštanj**, po ranem sv. opravilu v šoli; **Pirniče**, ob 11. uri pri Ivanu Božiču, Vikerče; **Planina pri Rakeku**, ob 14. uri pri načelniku; **Polhov gradec**, po jutranji sv. maši v občinski hiši; **Poljane nad Škofjo Loko**, ob ½8. uri v šoli; **Ponikva** ob j. ž., ob 8. uri v stari šoli; **Ptujška gora**, ob 9. uri v gostilni Topolovec; **Primskovo**, ob 10. uri v šoli; **Raka**, ob ½8. uri v šoli; **Semič**, po rani sv. maši v šoli; **Sostro**, ob ½8. uri v šoli; **Srednja vas v Bohinju**, ob 18. uri pri načelniku; **Stranice**, ob 8. uri v šoli; **Stari trg ob Kolpi**, ob ½9. uri

v šoli; **Struge**, ob 15. uri pri načelniku; **Svibno pri Radečah**, ob 8. uri v šoli; **Sv. Jurij ob Taboru**, ob ½8. uri v šoli; **Sv. Krištof nad Laškem**, ob 8. uri v slovenski osnovni šoli v Laškem; **Sv. Duh pri Krškem**, ob 16. uri pri Alojziju Gorencu v Ardrem; **Sv. Lenart nad Laškem**, ob 8. uri pri Deželaku (Fajfar); **Sv. Marko niže Ptuja**, po rani sv. maši v šoli; **Sv. Rupert nad Laškem**, ob 10. uri pri Francu Bezovšku v Trobnem dolu; **Sv. Vid pri Ptuj**, po rani sv. maši v Slomškovem domu; **Šenkov turn**, po jutranji sv. maši v šoli; **Št. Vid nad Ljubljano**, ob 8. uri pri Kratkiju v Podgori; **Šmarca**, ob 18. uri pri načelniku; **Šmarje pri Jelšah**, ob 8. uri v gostilni Habjan; **Šmarjeta**, po prvi sv. maši v kaplaniji; **Šmarje-Skofljica**, ob 8. uri v šoli; **Šmartno pri Litiji**, po prvi sv. maši v Društvenem domu; **Št. Jernej**, ob 8. uri v občinski hiši; **Štrekļevcevec**, po rani sv. maši v stari šoli; **Tomišelj**, ob 10. uri v šoli; **Trebnje**, ob 8. uri pri Alojziju Pavlinu; **Velike Lašče**, ob ½8. uri v stari šoli; **Velike Poljane**, po jutranji sv. maši pri načelniku; **Vrh pri Vinici**, po sv. maši v občinski pisarni; **Zdole**, ob ½8. uri v šoli; **Zabukovje**, ob 12. uri v šoli; **Zgornja Šiška**, ob 15. uri pri načelniku; **Žalec**, po prvem sv. opravilu pri Rudolfu Janiču; **Žiri**, ob 15. uri pri Iv. Kavčiču, 6;

v nedeljo, 22. maja 1932.:

Brdo-Lukovica, ob 15. uri v Lukovici pri Slaparju; **Cerklje pri Kranju**, ob 15. uri v občinski pisarni; **Limbuš-Ruše**, ob 9. uri v limbuški šoli; **Murska Sobota**, ob 11. uri v gostilni Flisar; **Nova cerkev pri Celju**, ob 8. uri v podružnični mlekarni; **Studenice pri Poljčanah**, ob ½8. uri v farni hiši; **Stari trg pri Rakeku**, ob 7. uri v Kmetijski zadrugi; **Št. Janž na Dol.**, ob ½8. uri v šoli; **Št. Jurij ob Ščavnici**, ob 15. uri v banovinski viničarski šoli pri Kapeli; **Št. Jurij pri Grosupljem**, ob 7. uri v Društveni dvorani;

v nedeljo, 29. maja 1932.:

Dol pri Ljubljani, ob 15. uri v šoli; **Leskovec pri Krškem**, ob ½8. uri v šoli; **Petrovče**, ob ½9. uri v šoli;

Ivanjkovci, na praznik, 26. maja 1932. ob ½15. uri v kolidvorski restavraciji; **Ljubljana**, v torek, 24. maja 1932. ob 20. uri v dvorani Kmetijske družbe.

Gospodarske vesti.

Za avstrijske posetnike Ljubljanskega velesejma (4.—13. junija t. l.) je izdala Uprava velesejma posebne legitimacije, ki obsegajo takozvani „Zählblatt“ s pravico na 25% popust po avstrijskih železnicah. Kdor namerava poslati legitimacijo svojcem ali znancem v Avstriji ali v države, iz katerih se potuje v Jugoslavijo preko Avstrije, naj nabavi legitimacijo le pri uradu Velesejma v Ljubljani. V Avstriji se te legitimacije dobe pri jugoslovenskih konzulatih v Grazu in Celovcu ter pri potniških uradih na Dunaju.

Poljska republika se uradno udeleži XII. mednarodnega velesejma v Ljubljani od 4. do 13. junija t. l. Poljska razstava, na kateri bo zastopana najmarkantnejša poljska industrija, bo obsegala preko 400 m² prostora. Razstavno blago bo naloženo v posebnem vlakcu, ki pripelje naravnost v Ljubljano. Razstavno blago bo nameščeno v velesejmski zgradbi, razstavljen pa bo tudi sam vlak, sestojč iz moderne lokomotive in šestih modernih vozov, vse izdelano v Poljski. Razstavljeni bodo tudi tramvajski vozovi. Vse to bo gotovo nekaj posebno zanimivega na letošnjem Ljubljanskem velesejmu.

Odpomoč kmetijstvu na Madžarskem. Kmetijski minister je izjavil na nekem sestanku, da pripravlja madžarska vlada dalekosežen zakonski načrt za odpomoč kmetu. Vlada bo namreč odpisala za letos zemljiški davek. Da je prišlo do teh ukrepov, je vzrok v tem, ker so postale pasivne tudi one panoge kmetijstva, n. pr. živinoreja, ki so bile do lanskega leta še kolkortoliko dobičkanosne.

**LANENO OLJE, FIRNEŽ, BARVE,
LAKE, KIT, LANENE TROPINE**

ter vse v to stroko spadajoče blago prvovrstne kakovosti po solidnih cenah in točni postrežbi, najugodnejše kupite pri domačem podjetju

MEDIC-ZANKL

tovarne elja lakev in barv
družba s a. s., lastnik **FRANJO MEDIC**

Centrala v Ljubljani, podružnice v Mariboru in Novem Sadu. — Tovarne v Ljubljani, Medvodah in Domžalah.

POSOJILNICA V MARIBORU

L. L. L. L.

NARODNI DOM

Telefon 21-08. Ustanovljena 1882.

Obrestule nevezane hranilne vloge po 5%,
vloge proti 3 mesečni odpovedi po 6 1/2%

Stanje hran. vlog nad Din 90.000.000--.

Rezerve značajo nad Din 6.000.000--.

Posojila dale članom na vknjižbo po 8%,
na osebne poroštvo po 9%.

J. BLASNIKA NASL.

UNIVERZITETNA TISKARNA

LITOGRAFIJA OFFSETTISK KARTONAŽA

ZALOŽNIŠTVO VELIKE PRATIKE

VREČICE ZA SEMENA

NAJSTAREJŠI GRAFIČNI ZAVOD JUGOSLAVIJE

IZVRŠUJE VSE TISKOVINE NAJCENEJE IN NAJBOLJ SOLIDNO

USTANOVLJENA LETA 1828

Ocarinjenje

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi

Rajko Turk

carinski posrednik

Ljubljana, Masarykova c. 9
(nasproti carinarnice)

Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

14

Nagradni razpis

ki ga prireja

ZABAVNI LIST

Rešitev matematičnega problema!

Letnim naročnikom našega tednika „ZABAVNI LIST“ (dva romana, novele, humor, tedenska kronika, praktični nasveti, slikarska galerija v formatu razglednic i. t. d.) plačamo brez izjeme Din 300.—

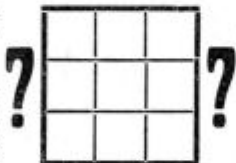
če pošljejo pravilno rešitev sledeče matematične naloge ter so naši letni naročniki

Kako rešimo to nalogo?

Teh devet polj je izpolniti s številkami od 1 do 9, da dajo pri seštevanju navpično, vodoravno ter poševno svota 15. Svota 15 mora biti zapopadena čim večkrat ko mogoče. Številke se ne smejo ponavljati. Vrstni red številke je poljuben.

Rešitev naj bo napisana na čistem papirju. Novi naročniki morajo priložiti celoletno naročnino v znesku Din 50.— ali pa jo nakazati po nakaznici. Nagrade se ne bodo izplačevale na podlagi zrehanja, nego dobi vsak letni naročnik izplačan gornji znesek, ki pošlje pravilno rešitev.

Rešitve sprejemamo samo do 8. maja 1932. Razdelitev nagrad se izvrši dne 18. junija 1932. Pravilna rešitev ter imena rešilcev bodo objavljena v 20. številki „ZABAVNEGA LISTA“ dne 18. junija 1932. Prosimo, da pišete naslove natančno in razločno. Rešitev in naročnino je poslati na: „ZABAVNI LIST“, Uprava, Stražišče pri Kranju, Odd. K.

Mestna hranilnica ljubljanska

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 3
je največja regulativna hranilnica v Jugoslaviji.

Ima vlog nad 480.000.000 Din.

Za vse vloge jamči ljubljanska mestna občina z vsem svojim premoženjem in z davčno močjo.

Vse naložbe obrestuje kar najbolj ugodno. — Posojila se dovoljujejo na posestva, menice in vrednostne papirje čim najceneje. — Za male trgovce in obrtnike ima posebno kreditno društvo, za pupilarne naložbe pa sodni depozitni oddelek. Za varčevanje mladine izdaja domače hranilnike. Za pošiljanje denarja po pošti pa svoje položnice.

Telefon št. 2016 in 2616.

Poštni čekovni račun št. 10533.

Uradne ure za stranke so od 8. do 12. in pol.

RUD. SACK

tovarna poljedelskih
strojev in orodja

LEIPZIG.

Podružnica: **WIEN.**

Sackove stroje ima v zalogi:
Kmetijska družba v Ljubljani.

R.S.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda po 1 Din. Upravništvo ne prevzame posredovanja. Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.

Valenje piščancev

do 1600 jajc prevzame najsigurneje in najceneje. Istotam se proti naročilu dobijo enodnevni piščanci „Amerikanski - Leghorna“. Lili Piatnik, Radeče pri Zid. mostu. 48

Bolne ženske

dosežejo z rabo prirodne grenčice „Franz-Josef“ neovirano lahko izpraznijo črevesa, s čimer je pogosto v zvezi izredno dober učinek na obolele organe. Stvoritelji klasičnih učbenikov za ženske bolezni pišejo, da so ugodne učinke vode „Franz-Josef“ potrdila tudi njih raziskavanja. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Cementni izdelki!

Peter Lackner, izdelovanje cementnih predmetov, Kočevje, ima vedno v zalogi: Cementno strešno opeko, betonske cevi za kanalizacijo, zidno opeko iz betona za napravo dimnikov in prodaja prvovrstni portland cement. Cena lako ugodna. 95

Cepljeno trsje.

zajamčeno najboljšo kakovosti, vseh samo proročljivih sort oddaja Knez-ova privatna trsnica, Sv. Jurij ob Ščavnici, Ljutomer. — Zahtevajte takoj brezplačen cenik. 333

2000 kg sladkega sena

in nekaj detelje v mešicah ima na prodaj: Franc Bezja, Preska 26, pošta: Medvode. 106

Ernst Osiander, Guštanj

priloga svoj z največjo pazljivostjo pridelani semenski krompir, ki tudi v mokri zemlji uspeva in ne gnije v shrambi. Priznani jedilni krompir „Jubel“ z ramenasto lupino, „Centifolia“, ru-dečkast in najzgodnejši krompir „Böhms“. Cena 1 kg po Din 1.50. 117

Orig. pincg. bika,

licencovanega, 20 mesecev starega ima na prodaj: Cegnar v Zabnici pri Škofljoki. 130

Več tisoč vrtnic

nizke, najnovejših vrst in barv, kakor holandski ribisel (rdeči, beli, črni) pri Ivan Fischerauer, Jeruzalem, p. Ivanjokovi (Slovenija). 91

Jajca za valjenje

od krasnih sivih Plymouth kokoši po Din 2.50 se dobe pri Avgust Kuhar v Vevčah, p.: Dev. Mar. v Polju. 104

Bosulin svečice

so edino zanesljivo in največje zdravilo zoper srmanično vnetje pri govedih ter jalovost krav in telic. Škarilja z 12 svečicami in natančnim živnozdravnškim navodilom 30 Din. Če se pošlje denar v pismu naprej, poštnine prosto, sicer povzetje. — Izdeluje in razpošilja edino: Lekarna pri Angelju Varhu na Vrhniki.

Lekarna pri Angelju Varhu na Vrhniki.

Služkinjo

srednjih let, zajamčeno pošteno in pridno, ki je vajena dela pri živini in na polju, se sprejme v službo na večjo kmetijo v Bohinju. Plača po dogovoru. Naslov se izve pri upravi „Kmetovalca“ pod številko 96. 96

Sveža jajca za valenje

čisto plemenskih „Sulmtaler“ kokoši, proti plačilu v naprej za 1 komad Din 4.50, inkluzivno pakovanje in poštnina razpošilja franco uprava veleposestva E. Bachler, Rače pri Mariboru. 97

Prodaj ležeči gepelj

popolnoma v dobrem stanju. Alojzij Urbanc, Gorice pri Kranju. 123

Bika za plemo

simodolske pasme, na izbiro izmed treh po 18 mesecev starih ima na prodaj: Ivan Knific, Svetje p. Medvode. 124

Golšo

in razna obolenja žlez odstrani brez operacije zdravilna mineralna voda „St. Ignatius“. Pojasnila daje: Uprava Kostrivniške Statine, pošta Podplat številka 2. 125

Bika monta. pasme

18 mesecev starega, ki tehta 500 kg, ima na prodaj: Vidmar v Ambrusu, pošta Zagradec. 126

Za vinsko veletrgovino

oddam takoj v najem dve kleti, skladišče, velike sode in inventar v Spod. Šiški, Jernej Stele, Spod. Šiška, p. Ljubljana VII. 127

6 novih gepeljov

(ležečih) ima po ugodni ceni naprodaj Kmetijska družba v Ljubljani. 133

»Hamad« prašek — mrčesu smrt!

Vsak kmetovalec naj si pravočasno nabavi Hamad-prašek, ki ugonobi ščurke, stenice, živinske uši, mravljice in bolhe. Prašek se nahaja v trikotni škatlici z rdečo etiketo z muho, vse druge povzročitve zavrnite. Dobi se v vsaki trgovini, ali naravnost pri: Pokončevalec mrčesa v Dev. Mariji v Polju številka 62, pri Ljubljani. 131

Gozdne sadike in semena!

Saša Stare, Mengeš.

Zahtevajte cenik! 53

Brinje in slive za žganjekuho

oddaja po ugodnih cenah Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo. 1

Cepljene trte,

raznih najboljših vrst, la kvalitete, na podlagi Göthe 9 in Riparia portalis komad po 75 para, ponuja: Fric Zemljč v Ljutomeru. 107

Ekonom

za nadzorovanje vinogradov vesten in trezen, se sprejme. Pismene ponudbe je poslati na: Fric Zemljč v Ljutomeru. 108

Vabilo

na X. redni občni zbor „Kmetске branilnice in posojilnice na Logu“, reg. zad. z neom. zav., ki se vrši v nedeljo 22. V. 1932 ob 15. uri na Logu št. 17 s sledečim vzporedom: 1. Čitanje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva. 3. Računski zaključek za l. 1931. 4. Revijsko poročilo. 5. Poročilo nadzorstva. 6. Volitve načelstva. 7. Slučajnosti. — V slučaju, da občni zbor v določenem času ne bi bil sklepčen, se vrši na istem prostoru, s istim dnevnim redom čez pol ure drug občni zbor, ki bo sklepčan brez ozira na število navzočih članov. K obilni udeležbi vabi načelstvo. 128

Pavi na prodaj!

Enega samca in dve samici 2 leti stari pri Jauk Karoly v Skakovci, pošta Cankova (Prekm.) 111

Parna lokomobila

6 K. s. z mlatilno, se zamenja za 3—4 HP mlatilno garnituro. Tudi se kupi dobro ohranjen obračalni stroj za seno. Jureš, mlin, p. Križevci, Ljutomer. 114

Bika

goreniske pincgavske pasme, licencovan, 15 mesecev star, prodaj: Jožef Kuralt v Zabnici pri Škofljoki. 129

Pokončevanje podgan, voluharjev in poljskih miši s plinom!

To pokončevanje izvršuje lahko vsak sam. Patrona s plinom se vžge in se gorečo patrono položi v zemeljski rov. Plin se širi po rovih in usmrti vso golazen. Cene patronam so: Velika 30 Din, srednja 10 Din, mala 6 Din. Dobijo se za Dravsko banovino pri: Pokončevalec mrčesa v Dev. Mariji v Polju številka 62, pri Ljubljani. 132

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

MIKLOSIČEVA C. 6 (v lastni palači)

obrestuje vse hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri ter brez vsakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama

HRANILNE VLOGE ZNAŠAJO NAD 180 MILIJONOV DIN.

MASTIN

Najuspešnejše sredstvo za revo domačih živali je brezdomno

ki pospekuje rast, odebelitev in omatitev domače, posebno klovne živali. — Jasen dokaz neprecenljive vrednosti »MASTINA« so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din. 10 škat. 80 Din.

LEKARNA TRNKOCZY LJUBLJANA, MESTNI TRG ŠTEV. 4. (Zraven Rotočja.)